

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SAVIVALDYBIŲ INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS
ĮSTATYMAS**

2019 m.

d. Nr.

Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir tikslas

1. Šis įstatymas reglamentuoja savivaldybės infrastruktūros plėtrą ir jos planavimą, įgyvendinimą, finansavimą ir nustato savivaldybės infrastruktūros plėtroje dalyvaujančių asmenų teises ir pareigas.

2. Įstatymo tikslas – užtikrinti savivaldybės reikmes atitinkančią savivaldybės infrastruktūros plėtrą.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatorius** – savivaldybės tarybos sprendimu įsteigtas ir (ar) paskirtas viešasis juridinis asmuo, išskyrus viešąsias įstaigas, organizuojantis ir šiame įstatyme nustatytais atvejais įgyvendinantis savivaldybės infrastruktūros plėtrą.

2. **Savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatorius** – Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės fizinis ar juridinis asmuo, kita organizacija ar jų padalinys, inicijuojantys ir vykdantys savivaldybės infrastruktūros plėtrą savivaldybės teritorijoje pagal savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartį.

3. **Savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka** – vienkartinė savivaldybės tarybos sprendimu nustatyto dydžio įmoka, kurią savivaldybei moka fizinis ar juridinis asmuo, kita Lietuvos Respublikos ar užsienio organizacija ar jų padalinys, pateikę prašymą gauti statybą leidžiantį dokumentą statiniui statyti ar rekonstruoti teritorijoje, kurioje pagal galiojančius teritorijų planavimo dokumentus numatoma savivaldybės infrastruktūros plėtra.

4. **Savivaldybės infrastruktūros plėtros išlaidos** – savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus išlaidos vykdant savivaldybės infrastruktūros plėtrą pagal savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartį.

5. **Savivaldybės infrastruktūra** – socialinė savivaldybės infrastruktūra ir inžinerinė savivaldybės infrastruktūra.

6. **Savivaldybės infrastruktūros plėtra** – savivaldybės infrastruktūros projektavimas, statyba ir (ar) įrengimas kuriant naują savivaldybės infrastruktūrą arba didinant ir (ar) atkuriant esamos savivaldybės infrastruktūros pajėgumus.

7. **Inžinerinė savivaldybės infrastruktūra** – šilumos perdavimo tinklai, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų, įskaitant paviršines nuotekas, tvarkymo inžineriniai statiniai, vietinės reikšmės keliai, kiti transporto statiniai, už kurių statybą, įrengimą ir (ar) eksploatavimą atsakinga savivaldybė.

8. **Socialinė savivaldybės infrastruktūra** – kultūros, švietimo ir mokslo, sveikatos, sporto paskirties statiniai ir (arba) savivaldybės funkcijoms vykdyti skirti objektai, už kurių statybą, įrengimą ir (ar) eksploatavimą atsakinga savivaldybė.

9. **Prioritetinė savivaldybės infrastruktūra** – savivaldybės tarybos sprendimu pagal patvirtintus kriterijus pripažinta prioritetine ir (ar), atsižvelgiant į strateginio planavimo dokumentus, savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens bendruosiuose planuose nustatytoms pramonės ir sandėliavimo objektų—teritorijoms ir kitoms prioritetinės plėtros teritorijoms ir jų vystymui skirta savivaldybės infrastruktūra.

10. **Neprioritetinė savivaldybės infrastruktūra** – savivaldybės infrastruktūra, esanti teritorijoje, kuri nepatenka į savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens bendruosiuose planuose nustatytas prioritetinės plėtros teritorijas ir kurioje savivaldybė neįsipareigoja vystyti socialinės ir (ar) inžinerinės infrastruktūros.

11. **Leidimas vykdyti žemės kasimo darbus** – dokumentas, kuriuo leidžiama vykdyti žemės kasimo darbus atskirųjų želdynų teritorijoje, vietinės reikšmės kelio juostoje, urbanizuotų teritorijų viešojoje erdvėje, kai kasama giliau kaip 50 cm.

12. Kitos šiame įstatyme vartojamos pagrindinės sąvokos yra pateiktos Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, Lietuvos Respublikos kelių įstatyme Lietuvos Respublikos geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo įstatyme, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme ir Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatyme.

3 straipsnis. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos kompetencija savivaldybių infrastruktūros plėtros srityje

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija kartu su kitomis ministerijomis rengia šiam įstatymui įgyvendinti reikalingus teisės aktus, formuoja šiame įstatyme nurodytos suprojektuotos savivaldybės infrastruktūros erdvinių duomenų tvarkymo Topografijos ir inžinerinės infrastruktūros informacinėje sistemoje (toliau – TIIS) valstybės politiką ir planuoja susijusių paslaugų teikimui TIIS lėšas.

4 straipsnis. Savivaldybių institucijų ir įstaigų kompetencija savivaldybių infrastruktūros plėtros planavimo ir įgyvendinimo organizavimo srityje

1. Savivaldybės administracija:

1) organizuoja savivaldybės infrastruktūros plėtrą pagal savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentuose nustatytus prioritetinės savivaldybės infrastruktūros vystymo etapus;

2) tvirtina savivaldybės infrastruktūros plėtros priemonių planą (toliau – priemonių planas);

3) teikia suprojektuotas, pastatytas ir (ar) įrengtas savivaldybės infrastruktūros erdvinius duomenis TIIS ir užtikrina erdvinių duomenų tvarkymą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro nustatyta tvarka;

4) išduoda leidimus vykdyti žemės kasimo darbus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro nustatyta tvarka.

2. Savivaldybės taryba:

1) skiria savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatorių;

2) tvirtina savivaldybės infrastruktūros pripažinimo prioritetine kriterijus;

3) tvirtina Savivaldybės infrastruktūros plėtros rėmimo programos komisijos (toliau – Komisija) sudėtį;

4) tvirtina savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos tarifą (tarifus);

5) tvirtina Savivaldybės infrastruktūros plėtros rėmimo programos (toliau – Programa) lėšų panaudojimo ataskaitą.

6) tvirtina kriterijus, pagal kuriuos nustatomi atvejai, kai savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka nemokama.

ANTRASIS SKIRSNIS

SAVIVALDYBĖS INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS PLANAVIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

5 straipsnis. Savivaldybės infrastruktūros plėtros planavimas

1. Savivaldybės infrastruktūros plėtra planuojama savivaldybės ir vietovės lygmens kompleksinio ir (ar) specialiojo teritorijų planavimo dokumentais.

2. Savivaldybės ir vietovės lygmens bendruosiuose planuose nustatomi savivaldybės infrastruktūros vystymo principai ir (ar) jos išdėstymo reikalavimai, inžinerinių komunikacijų koridoriai ir prioritetinės savivaldybės infrastruktūros vystymo etapai. Reikalavimas nustatyti prioritetinės savivaldybės infrastruktūros vystymo etapus taikomas rengiant detaliuosius planus ir (ar) specialiojo teritorijų planavimo dokumentus, kuriais planuojama savivaldybės infrastruktūra.

3. Teikiant tvirtinti savivaldybės ir vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentus, kuriais planuojama savivaldybės infrastruktūra, kartu pateikiamas ir šiuose dokumentuose suplanuotai prioritetinei savivaldybės infrastruktūrai projektuoti, statyti ir (ar) įrengti reikalingas preliminarus lėšų poreikis.

4. Suplanuotai prioritetinei savivaldybės infrastruktūrai projektuoti, statyti ir (ar) įrengti reikalingas preliminarus lėšų poreikis nustatomas, vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu patvirtinta Statinio projektavimo darbų kainų skaičiavimo metodika ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu patvirtintais Statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo principais.

5. Savivaldybės inžinerinės infrastruktūros tiesiniai įrengiami suplanuotuose inžinerinių komunikacijų koridoriuose.

6 straipsnis. Savivaldybės vyriausiasis inžinierius

1. Savivaldybės vyriausiasis inžinierius yra atsakingas už savivaldybės teritorijos inžinerinės infrastruktūros sprendinių suderinamumą ir atitikimą patvirtintiems teritorijų planavimo dokumentams ir statybą reglamentuojantiems teisės aktams.

2. Savivaldybės vyriausiojo inžinieriaus funkcijos:

1) nagrinėti ir teikti pasiūlymus teritorijų planavimo sąlygoms ir prisijungimo prie inžinerinių tinklų ar susisiektimo komunikacijų sąlygoms;

2) teikti pasiūlymus savivaldybės vyriausiajam architektui dėl pateiktų derinti teritorijų planavimo dokumentų, kuriais planuojama inžinerinė savivaldybės infrastruktūra;

3) pagal kompetenciją dalyvauti tikrinant statinio projektus ir dalyvauti surašant statinių statybos užbaigimo aktą, patikrinant savivaldybės inžinerinės infrastruktūros įgyvendinimą, jos atitikimą statinio projektui, prisijungimo prie inžinerinių tinklų ar susisiektimo komunikacijų sąlygoms ar savivaldybės infrastruktūros plėtros sutarties įgyvendinimui;

4) pagal kompetenciją derinti savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis;

5) pagal kompetenciją dalyvauti Programos lėšų naudojimo Komisijoje, tvirtinant priemonių planą;

6) tvarkyti suprojektuotos, pastatytos ir (ar) įrengtos savivaldybės infrastruktūros erdvinius duomenis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro nustatyta tvarka;

7) priimti sprendimus dėl žemės kasimo leidimo išdavimo ar panaikinimo ir nagrinėti susijusius ginčus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro nustatyta tvarka.

3. Savivaldybių administracijų valstybės tarnautojais, atliekančiais savivaldybės vyriausiojo inžinieriaus funkcijas, numatytas šiame įstatyme ir kituose įstatymuose, reglamentuojančiuose inžinierių veiklą, turi teisę būti asmenys, atitinkantys šiuos reikalavimus: turintys aukštąjį universitetinį technologijos mokslų srities inžinerijos krypties grupės ar lygiavertį aukštąjį universitetinį inžinerinį išsilavinimą ir 3 metų profesinę patirtį teritorijų planavimo ar statinių statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų pareigose arba teritorijų planavimo valstybinės priežiūros srityse ir išmanantys teisės aktus, reglamentuojančius teritorijų planavimą, statinių projektavimą, statybą, teritorijų planavimo ir statybos valstybinę priežiūrą.

7 straipsnis. Savivaldybės infrastruktūros plėtros organizavimas ir įgyvendinimas

1. Savivaldybės infrastruktūros plėtrą organizuoja savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatorius pagal savivaldybės tarybos tvirtinamus savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatoriaus veiklos prioritetus, planavimo organizatoriaus metinius veiklos planus, savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentus.

2. Savivaldybės infrastruktūros plėtra įgyvendinama, kai savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatorius su savivaldybės infrastruktūros plėtros projektuotoju ir (ar) rangovu sudaro projektavimo ir (ar) statybos rangos sutartį arba, kai savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatorius (iniciatoriai) sudaro savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartį su savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatoriumi ir savivaldybės infrastruktūros valdytoju (valdytojais).

3. Savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatorius (iniciatoriai), siekdamas suprojektuoti, įrengti ir (ar) pastatyti kompleksinio ir (ar) specialiojo teritorijų planavimo dokumentais suplanuotą savivaldybės infrastruktūrą ar atskirus šios infrastruktūros elementus, inicijuoja savivaldybės infrastruktūros plėtros sutarties sudarymą pateikdamas raštu pasiūlymą savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatoriui.

4. Savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatorius per 3 darbo dienas nuo savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus (iniciatorių) pasiūlymo gavimo dienos raštu kreipiasi į įstatymų ir

kitų teisės aktų nustatytus savivaldybės infrastruktūros valdytojus, kuriems būtų perduota savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus (iniciatorių) įrengta ar pastatyta infrastruktūra, dėl pasiūlymo sudaryti trišalę (kai numatoma įrengti ir (ar) pastatyti savivaldybės infrastruktūra bus perduota vienam savivaldybės infrastruktūros valdytojui) ar daugiašalę savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartį. Įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyti savivaldybės infrastruktūros valdytojai, kuriems būtų perduota savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus (iniciatorių) įrengta ar pastatyta infrastruktūra, per 10 darbo dienų nuo pasiūlymo gavimo dienos įvertina pasiūlymą suprojektuoti, statyti ir (ar) įrengti savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus (iniciatorių) siūlomą infrastruktūrą ir raštu informuoja savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatorių apie pritarimą ar motyvuotą nepritaringumą, kurie yra rekomendaciniai, sudaryti savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartį. Savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatorius per 15 darbo dienų nuo savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus (iniciatorių) kreipimosi gavimo dienos raštu informuoja savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatorių (iniciatorius) dėl motyvuoto pasiūlymo priėmimo ir sutarties sudarymo sąlygų arba motyvuoto pasiūlymo atmetimo. Pasiūlymas atmetamas, kai nėra parengto ir patvirtinto teritorijų planavimo dokumento ir (ar), kai pasiūlymas prieštarauja įstatymų ir (ar) kitų teisės aktų reikalavimams, galiojantiems teritorijų planavimo dokumentų sprendiniams arba patvirtintiems strateginiams savivaldybės plėtros planams, priemonių planui (išskyrus atvejus, kai vystoma neprioritetinė savivaldybės infrastruktūra).

5. Savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatorius (iniciatoriai) pagal sudarytą savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartį apmoka savivaldybės infrastruktūros projektavimo, statybos ir įrengimo išlaidas.

6. Ginčai dėl savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatoriaus sprendimo atsisakyti inicijuoti savivaldybės infrastruktūros plėtrą nagrinėjami teisme.

8 straipsnis. Savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis

1. Savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis sudaroma tarp savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatoriaus, savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus (iniciatorių) ir savivaldybės infrastruktūros valdytojo (valdytojų) iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo vadovaujantis šiuo įstatymu ir Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu.

2. Savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis sudaroma, kai planuojama statyti naują ir (ar) rekonstruoti esamą pastatą ir (ar) esamą inžinerinį statinį rekonstruoti į pastatą, kuriems naudoti reikalinga savivaldybės infrastruktūros plėtra. Savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis turi apimti savivaldybės infrastruktūros, reikalingos planuojamam statyti naujam ir (ar) rekonstruoti esamam pastatui ir (ar) esamam inžineriniam statiniui rekonstruoti į pastatą, projektavimą, įrengimą ir (ar) statybą. Savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis nesudaroma, kai:

1) savivaldybės infrastruktūros plėtra nesusijusi su konkrečiu statytojo (vystytojo) reikmėmis ir ją savo lėšomis įgyvendina savivaldybės infrastruktūros valdytojai;

2) savivaldybės infrastruktūros plėtrą įgyvendina kiti savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriai;

3) siekiant įrengti ar pastatyti kompleksinio ir (ar) specialiojo teritorijų planavimo dokumentais nesuplanuotą savivaldybės infrastruktūrą, kuri turi būti suplanuota teritorijų planavimo dokumentuose, iki savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatorius, vadovaudamasis Teritorijų planavimo įstatymo 6

straipsnio 3 dalies nuostatomis, nesudaro teritorijų planavimo proceso inicijavimo sutarties ir neparengia atitinkamo teritorijų planavimo dokumento.

3. Savivaldybės infrastruktūros plėtros sutarties standartinėse sąlygose turi būti nurodyta:

- 1) sutarties įsigaliojimo ir nutraukimo sąlygos ir tvarka;
- 2) savivaldybės infrastruktūra, kuriai suprojektuoti ir statyti ar įrengti sudaroma sutartis, jos projektavimo, statybos ar įrengimo sąlygos ir tvarka;
- 3) kompensavimo už savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus (iniciatorių) lėšomis suprojektuotą ir pastatytą ar įrengtą savivaldybės infrastruktūrą sąlygos ir tvarka;
- 4) savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos mokėjimo sąlygos ir tvarka;
- 5) suprojektuotos ir pastatytos ar įrengtos savivaldybės infrastruktūros neatlygintino perdavimo įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytiems savivaldybės infrastruktūros valdytojams sąlygos ir tvarka;
- 6) pretenzijų teikimo, nagrinėjimo ir ginčų sprendimo tvarka;
- 7) žalos atlyginimo tvarka.

4. Savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartyje gali būti kitų šio straipsnio 3 dalyje nenurodytų, bet jų esmei neprieštaraujančių sąlygų.

5. Savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis įsigalioja ją pasirašius sutarties šalims ir savivaldybės administracijos direktoriui ar jo įgaliotam savivaldybės administracijos valstybės tarnautojui pasirašytą šios sutarties tekstą be šioje dalyje nurodytų asmens duomenų, paskelbus Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“. Draudžiama skelbti savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus, statytojo (vystytojo), kuris yra fizinis asmuo, ir kitų fizinių asmenų vardą ir pavardę, asmens kodą, gimimo datą, gyvenamąją vietą ir kitus duomenis, iš kurių gali būti nustatyta jų asmens tapatybė. Už duomenų pateikimą be draudžiamų skelbti asmens duomenų atsako administracijos direktorius ar jo įgalioto savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas, teikiantis skelbti sutarties tekstą Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“.

6. Savivaldybės infrastruktūros plėtros sutarties šalių rašytiniu susitarimu sutartis gali būti keičiama, gali būti pratęsiamas savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartyje nurodytas jos galiojimo terminas ar ji nutraukiama.

7. Ginčai dėl savivaldybės infrastruktūros plėtros sutarčių vykdymo ir išlaidų, patiriamų įgyvendinant savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartį, kompensavimo sprendžiami šalių derybomis. Jeigu šalys nesusitaria, ginčai nagrinėjami teisme.

9 straipsnis. Savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatorius

1. Jei savivaldybės taryba nėra įsteigusi ir (ar) paskyrusi viešojo juridinio asmens (išskyrus viešąją įstaigą), vykdančio savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatoriaus funkcijas, jo funkcijas vykdo savivaldybės administracija. Savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatoriaus priimami sprendimai dėl savivaldybės infrastruktūros plėtros skelbiami savivaldybės interneto svetainėje.

2. Savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatorius:

- 1) teikia siūlymus dėl savivaldybės infrastruktūros plėtros poreikio, prioritetinės savivaldybės infrastruktūros vystymo etapų ir preliminarus lėšų poreikio teritorijų planavimo dokumentų, kuriais planuojama savivaldybės infrastruktūra, teritorijų planavimo organizatoriui. Ši nuostata netaikoma,

kai savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatoriumi yra savivaldybės administracija, o teritorijų planavimo organizatoriumi – savivaldybės administracijos direktorius;

2) rengia priemonių planą ir atsiskaito savivaldybės tarybai už jo įgyvendinimą;

3) sudaro savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis, administruoja ir prižiūri šių sutarčių įgyvendinimą;

4) administruoja Programos įmokų surinkimą ir panaudojimą;

5) rengia Programos lėšų panaudojimo ataskaitą ir teikia ją tikrinti Komisijai.

3. Savivaldybės taryba savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatoriui gali nustatyti ir kitas su savivaldybės infrastruktūros plėtra susijusias funkcijas. Savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatorius negali vykdyti savivaldybės infrastruktūros projektavimo, statybos (rangos) ir (ar) įrengimo funkcijų.

10 straipsnis. Savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatorius

Savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatorius:

1) iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo sumoka savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoką, išskyrus įstatymo 15 straipsnio 2–4 dalyse nustatytus atvejus, kai ši įmoka nemokama arba nuo jos atleidžiama, arba, kai savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos mokėjimas sudarytoje savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartyje išdėstytas dalimis, kai infrastruktūros plėtros iniciatorius pateikia rašytinį prašymą savivaldybei dėl įmokos mokėjimo dalimis. Įmoka dalimis turi būti sumokėta ne vėliau kaip iki statinių statybos užbaigimo (jei statinių statybos užbaigimo procedūros atliekamos atskiriems statiniams – iki pirmojo statinio statybos užbaigimo);

2) iki statinių statybos užbaigimo (jei statinių statybos užbaigimo procedūros atliekamos atskiriems statiniams – iki pirmojo statinio statybos užbaigimo) Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nustatyta tvarka pastato ar kitų teisės aktų nustatyta tvarka įrengia ir neatlygintinai perduoda savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartyje nurodytą infrastruktūrą šioje sutartyje nurodytiems savivaldybės infrastruktūros valdytojams;

3) perduoda projektuojamos, pastatytos ir (ar) įrengtos savivaldybės infrastruktūros erdvinius duomenis savivaldybės vyriausiajam inžinieriui Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro nustatyta tvarka.

TREČIASIS SKIRSNIS

SAVIVALDYBĖS INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS FINANSAVIMAS

11 straipsnis. Savivaldybės infrastruktūros plėtros finansavimas

1. Prioritetinė savivaldybės infrastruktūra finansuojama iš Programos dalies, kurią sudaro prioritetingos savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos, lėšų ir kitų savivaldybės biudžeto lėšų, privačių savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus lėšų ir kituose įstatymuose nustatytų lėšų.

2. Neprioritetinė savivaldybės infrastruktūra finansuojama iš privačių savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus lėšų, Programos dalies, kurią sudaro neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos, lėšų ir kituose įstatymuose nustatytų lėšų.

12 straipsnis. Savivaldybės infrastruktūros plėtros rėmimo programa

1. Programos tikslas – finansuoti savivaldybės infrastruktūros plėtrą. Programos lėšų šaltinius ir jų naudojimo tvarką nustato šis įstatymas.

2. Programos lėšas sudaro prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokos ir neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokos, kitos teisėtai gautos lėšos. Prioritetinės ir neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokos kaupiamos atskirose savivaldybės biudžeto sąskaitose. Programos finansavimo pajamos ir išlaidos planuojamos savivaldybės biudžete.

3. Programos lėšų dalis, kurią sudaro prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokos, naudojamos:

1) kompensuoti už savivaldybės infrastruktūros plėtos iniciatoriaus lėšomis įrengtą prioritetinę savivaldybės infrastruktūrą vadovaujantis šio įstatymo 13 straipsnio nuostatomis;

2) finansuoti vykdomą prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtrą.

4. Programos lėšų dalis, kurią sudaro neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokos, naudojamos kompensuoti už savivaldybės infrastruktūros plėtos iniciatoriaus lėšomis įrengtą neprioritetinę savivaldybės infrastruktūrą vadovaujantis šio įstatymo 13 straipsnio nuostatomis.

5. Programai administruoti (įmokų surinkimas, panaudojimas ir ataskaitos apie jų panaudojimą pateikimas) skiriama iki 5 procentų prioritetinės ir neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtos lėšų. Programai administruoti skiriamos lėšos taip pat gali būti naudojamos ir savivaldybės vyriausiojo inžinieriaus darbo užmokesčiui finansuoti.

6. Programos lėšos naudojamos pagal priemonių planą, kurį tvirtina Komisija. Patvirtintas priemonių planas skelbiamas savivaldybės ir savivaldybės infrastruktūros plėtos organizatoriaus (kai jis nėra savivaldybės administracija) interneto svetainėje.

7. Komisijos sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina savivaldybės taryba. Komisiją sudaro ne mažiau kaip septyni asmenys. Į Komisijos sudėtį įtraukiami savivaldybės administracijos direktorius (Komisijos pirmininkas), savivaldybės vyriausiasis architektas, savivaldybės vyriausiasis inžinierius ir kiti savivaldybės administracijos valstybės tarnautojai, kurių funkcijos tiesiogiai nesusijusios su savivaldybės infrastruktūros plėtos organizatoriaus funkcijomis. Komisijos sprendimai priimami visų jos narių balsų dauguma. Savivaldybės infrastruktūros plėtos organizatorius turi teisę inicijuoti neeilinį Komisijos posėdį.

8. Programos lėšų surinkimą ir panaudojimą pagal priemonių planą administruoja savivaldybės infrastruktūros plėtos organizatorius. Einamųjų metų pabaigoje infrastruktūros plėtos organizatorius parengia Programos ir jos administravimo lėšų panaudojimo ataskaitą ir pateikia ją tikrinti viešojo intereso įmonių audito įmonei ar auditoriui. Komisijai Programos lėšų panaudojimo ataskaita pateikiama kartu su auditoriaus išvada.

9. Komisijai nustačius, kad Programos lėšos panaudotos pagrįstai, Programos lėšų panaudojimo ataskaita teikiama tvirtinti savivaldybės tarybai.

10. Patvirtinta Programos lėšų panaudojimo ataskaita skelbiama savivaldybės ir savivaldybės infrastruktūros plėtos organizatoriaus (kai jis nėra savivaldybės administracija) interneto svetainėje.

11. Komisijai nustačius, kad Programos lėšos panaudotos nepagrįstai, Komisija teikia pasiūlymą savivaldybės tarybai dėl savivaldybės infrastruktūros plėtos organizatoriaus keitimo ir (ar) teisinės atsakomybės taikymo.

13 straipsnis. Kompensavimo už savivaldybės infrastruktūrą tvarka

1. Kompensacijos infrastruktūros plėtros iniciatoriams už patirtas išlaidas apskaičiuojamos ir išmokamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka, vadovaujantis šio straipsnio 2–4 dalimis.

2. Kompensacijos už neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtrą išmokamos vieną kartą arba mokamos kasmet ne ilgiau kaip 10 metų nuo šios savivaldybės infrastruktūros perdavimo savivaldybės infrastruktūros valdytojui (valdytojams). Kompensacijos už prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtros išlaidas savivaldybė privalo išmokėti vieną kartą arba mokėti kasmet ne ilgiau kaip per 5 metus nuo šios savivaldybės infrastruktūros perdavimo valdytojui (valdytojams).

3. Savivaldybės infrastruktūros projektavimo išlaidos apskaičiuojamos vadovaujantis Statinio projektavimo darbų kainų skaičiavimo metodika. Savivaldybės infrastruktūros statybos ir (ar) įrengimo išlaidos apskaičiuojamos vadovaujantis Statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo principais.

4. Kompensacijos už prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtrą pagal teritorijų planavimo dokumentuose nustatytus vystymo etapus, savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartyse nustatytas kompensavimo sąlygas, savivaldybės infrastruktūros perdavimo savivaldybės infrastruktūros valdytojui (valdytojams) terminą, mokamos iš savivaldybės biudžeto ir (ar) Programos prioritetinės infrastruktūros įmokų. Programos prioritetinės infrastruktūros įmokos naudojamos, kai kompensacijoms mokėti kitų savivaldybės biudžeto lėšų nepakanka. Savivaldybė privalo kompensuoti visas savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus išlaidas, patirtas vykdant savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartyje numatytos prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtrą. Savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus išlaidų kompensavimui už prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtrą gali būti naudojama ne mažiau kaip 80 procentų savivaldybės biudžeto ir ne daugiau kaip 20 procentų Programos įmokų už prioritetinę savivaldybės infrastruktūrą.

Kompensacijos už neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtrą mokamos iš savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokų, kurias į Programą moka statytojai (vystytojai), prisijungiantys prie savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus pastatytos ar įrengtos savivaldybės infrastruktūros. Kompensacijos už neprioritetinės infrastruktūros plėtrą nemokamos, kai prie savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus pastatytos ar įrengtos savivaldybės infrastruktūros nauji statytojai (vystytojai) neprisijungia.

5. Kompensacijos dydis negali viršyti infrastruktūros plėtros iniciatoriaus išlaidų, patirtų vykdant nurodytą savivaldybės infrastruktūros plėtrą, dydžio.

14 straipsnis. Savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka

1. Savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoką sudaro šios dalys:

- 1) savivaldybės infrastruktūros projektavimo, statybos ir (ar) įrengimo finansavimas;
- 2) žemės paėmimo visuomenės poreikiams finansavimas.

2. Savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos dalis, skirta savivaldybės infrastruktūros projektavimui, statybai ir (ar) įrengimui finansuoti, apskaičiuojama statinio ar statinio rekonstravimo į pastatą projekte nurodytą pastato (pastatų) bendrąjį plotą padauginant iš savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinto savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos tarifo. Pastato rekonstravimo atveju savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos dalis apskaičiuojama, rekonstruojamo pastato padidėjusią bendrojo ploto dalį padauginant iš savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinto įmokos tarifo.

3. Savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokos dalis, skirta žemės paėmimo visuomenės poreikiams finansuoti, apskaičiuojama žemės paėmimo visuomenės poreikiams reikalingas lėšas proporcingai pagal žemės sklypo (jo dalies) plotą padalinant žemės sklypų savininkams (savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokos mokėtojams), kurių poreikiams teritorijų planavimo dokumente numatyta savivaldybės infrastruktūra ir kuriai pastatyti (įrengti) reikalinga paimti žemę visuomenės poreikiams Lietuvos Respublikos žemės įstatyme nustatytais atvejais ir tvarka.

4. Savivaldybės infrastruktūros plėtos įmoką apskaičiuoja savivaldybės infrastruktūros plėtos organizatorius pagal Vyriausybės nutarimu tvirtinamą Savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokos nustatymo metodiką, įvertinęs savivaldybės infrastruktūros plėtos poreikį (vartotojų skaičių ir numatomą jo pokytį, savivaldybės infrastruktūros išvystymo lygį). Savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokos tarifą (tarifus) tvirtina savivaldybės taryba. Teritorijose (zonose) gali būti tvirtinami skirtingi savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokos tarifai, diferencijuojant pagal pastatų ir (ar) pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, savivaldybės infrastruktūros išvystymo lygį ir plėtos poreikį.

15 straipsnis. Savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokos mokėtojai

1. Savivaldybės infrastruktūros plėtos įmoką moka naujai statomo ir (ar) rekonstruojamo pastato ir (ar) esamą inžinerinį statinį rekonstruojančio į pastatą statytojas (vystytojas), išskyrus šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse numatytus atvejus.

2. Savivaldybės infrastruktūros plėtos įmoka nemokama, kai išduotas statybą leidžiantis dokumentas šių statinių statybai ar rekonstrukcijai:

1) valstybei svarbaus projekto statiniui (statiniams);

2) geležinkelio infrastruktūros objektui (objektams), geležinkelio stočių ir jų aptarnavimui skirtiems statiniams, susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektui (objektams) susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijose, kai jų eksploatacijai nereikalinga savivaldybės infrastruktūra, išskyrus vietinės reikšmės kelius;

3) savivaldybės infrastruktūros ir (ar) jos aptarnavimui skirtiems statiniams.

3. Nuo savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokos atleidžiami statytojai (vystytojai), kai pagal savivaldybės infrastruktūros plėtos sutartį jų lėšomis suprojektuotos, pastatytos ir (ar) įrengtos savivaldybės infrastruktūros išlaidos ne mažesnės nei šioje sutartyje numatyta savivaldybės infrastruktūros plėtos įmoka. Tuo atveju, kai statytojo (vystytojo) lėšomis suprojektuotos, pastatytos ir (ar) įrengtos savivaldybės infrastruktūros išlaidos mažesnės nei sutartyje numatyta savivaldybės infrastruktūros plėtos įmoka, statytojas (vystytojas) sumoka šį skirtumą, kuris apskaičiuojamas vadovaujantis šio įstatymo 13 straipsnio 3 dalimi.

4. Savivaldybės taryba savo sprendimu, vadovaudamasi savivaldybės tarybos patvirtintais kriterijais, gali nustatyti kitus nei šio straipsnio 2 ir 3 dalyje numatytus atvejus, kai savivaldybės infrastruktūros plėtos įmoka nemokama. Šiuo atveju savivaldybės infrastruktūra pastatoma ir (ar) įrengiama savivaldybės biudžeto lėšomis.

5. Statybą leidžiančio dokumento neišdavimo atveju savivaldybės infrastruktūros plėtos įmoka gražinama savivaldybės infrastruktūros plėtos mokėtojui raštu pateikus prašymą savivaldybei. Savivaldybės infrastruktūros plėtos įmoka gražinama per 3 mėnesius nuo prašymo gražinti savivaldybės infrastruktūros plėtos įmoką pateikimo. Prašyme nurodoma savivaldybės infrastruktūros

plėtos įmokos mokėtojo atsiskaitomoji sąskaita, į kurią sugrąžinama įmokėta savivaldybės infrastruktūros plėtos įmoka.

KETVIRTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2020 m. lapkričio 1 d., išskyrus šio straipsnio 2 dalį ir 3 straipsnį.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliotos institucijos iki 2020 m. rugpjūčio 1 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.
3. Šio įstatymo 3 straipsnio nuostatos įsigalioja 2021 m. sausio 1 d.
4. Kol teritorijų planavimo dokumentuose vadovaujantis šiuo įstatymu nėra nustatyta prioritėtinė savivaldybės infrastruktūra, visa savivaldybės infrastruktūra laikoma prioritetine.
5. Iki šio įstatymo įsigaliojimo sudaryta sutartis, numatanti savivaldybės infrastruktūros plėtrą, gali būti keičiama pagal šio įstatymo reikalavimus.
6. Iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėję vykdyti savivaldybės vyriausiojo inžinieriaus funkcijas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojai, neatitinkantys šio įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytų kvalifikacinių reikalavimų, turi teisę vykdyti savivaldybės vyriausiojo inžinieriaus funkcijas iki 2027 m. rugsėjo 1 d.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.
Respublikos Prezidentas